

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések, budapesti napló: Kölcsey Fer. képe; gyilkos merények fővárosunkban, nemzeti játékszín; 'sa't.; gazdasági egyesület; csanád 's pozsonymegyei tisztújítás; a' temesvári g. n. e. püspök beiktatása; brünni gazdasági gyűlés; agarász-társaság; alsó-dabasi iskolavizsgálat; különféle; ipar- 's tozsérügy; 's a' t.) Spanyolország (a' junták kívánati; 's a' t.) Anglia (a' kormány M. Alit Egyiptustól nem akarja megfosztani; parlament-elhalasztás, lordmayor választás; 's a' t.) Franciaország (a' nemzetőrség ünnepélyes ellenmondása; martalóczkodási szellem az algéri lakosság közt; 's a' t.) Hollandia. Olaszország. Gabonaár. Pénzkelet. Vasutársaság és dunagőzhajózási. —

Magyarország és Erdély.

Nádorunk ő es. kir. fhgsége f. évi oct. 10ikén Dókus László ország-bírói ítélőmestert nádori ítélőmesterré méltóztatott nevezni. —

Budapesti napló: E' napokban jelent meg Pesten Wagner műúrusnál szervitatéren Kölcsey Ferenc képe ívréten igen díszes könyvnyomatban Einsle azon eredeti főtávjára szerint, melyet Szatmármegye közönségének buzgalma készített a' megyeház terme díszítésére. E' képára fehér papíron 2 for., khinain 3 for. p. gőben. Méltán gyászolt nagy honfitársunk e' jól talált képe minden tisztelőjének kedves emlékül szolgál. — Fővárosunk buzgó helyhatósága nemcsak szépítési, hanem közrendészeti tekintetben is mindent elkövet, mit ezélszerűnek tart bátorsági vagy illedéki tekintetben, 's e' törekvésnek már is számos üdvös javítást köszönhetni. Hogy e' törekvésben megállapodnia nem lehet, hanem inkább folytonos éberséggel szükség kísérnie a' közkívánatot 's naponkint támadó és változó szükségeket 's hiányokat, az igen természetes, mert Budapest napról nagyobb fővárosi jelentőséggel kezd bírní, 's az egész világ minden nagy városa tanúsítja, hogy nagyobb népesség 's nagyobb közlekedés mindenkor nagyobb mennyiségű salakot szokott maga után hagyni, vagyis, hogy azok száma szaporodik, kik ember-társaik károsításában keresik 's lelük iparforrásukat. Bizonyítják ez állítást Budapesten egy idő óta nagyobb számmal előforduló gyilkosságok 's lopások. Így köz bir szerint mult héten Budán vizivárosban a' katonai sütőház 's faraktár közelében egy agyonvert husvágó legényre találtak, Pesten pedig e' napokban a' telenutczában egy ném berg fölmészert hassal 'smeztelenül. Ugyan Pesten könyökutczában a' laktalan 's minden bizonyos kereset 's élelem nélküli emberek, kiket itt egy szóval csak betyár névvel illet a' köznép, rendszeren össze szoktak éjjelre bűni 50 — 60 főnyi csapatokban, 's már majd Hugo Viktor azon r. é. m. es koldustanyájára kezdnek emlékeztetni, melyet nagy regényében olly remekül irt le. A' beálló hideg miatt megszűnendő dolog még szaporitni fogja e' boldogtalanok számát, 's így kettős figyelmet kellend a' rendőrségnek kifejezni, hogy a' munkás lakosság élete és vagyona biztosítva legyen. A' házi koldulás 's mindennapias kezd már lenni, 's Budán meg a' várhegyen is koldusok ostromolják az embereket, ámbár mind a' két városban szigoruan tilalmas a' koldulás. A' nádori kert falát rendszeren két — három koldus támogatja, 's naponkint több városbiztos és hajdu megy el mellettök, a' nélkül, hogy egynek eszébe jutna azon szerencsétlen erőfogyottakat kór- vagy szegények házába vinni, hol szükséges ápolásra találhatnának a' járó kelő közönségnek annyira botrányos alkalmatlankodás nélkül.

— Sept. végén Kolozsvárott a' lyceum bötüivel következő hasznos munka jelent meg: „Gondolkozástan kezdők számára“, irta Székely Mózes, az unitáriusok kolozsvári főiskolájában elméleti és gyakorlati bölcselkedés közoktatója n. Sr. 182 l. „a' szabatos előadásu 's könnyen érthető munkát minden tanulóknak különösen ajánlhatni. A' szerző e' munkáját az új írásmód szerint hiányjelek nélkül és e' után a' z bötüt elhagyva szerkeszté. — Nemzeti színpadunkon f. hó 16ikán „Sevillai borbély“ adaték; 17kén „Lear király“; 18ikán „Királyleány mint koldusnő“ Lendvay Sanchó szerepében mint vendég; 19ikén először „Kakas és Hektor“, vigj. 2 felv., Raupach után ford. Zsivora József a' magyar tudós társaság költségén; 20ikán „Hamlet“, Lendvay a' cím szerepében utószor lépett föl mint vendég, azon ohajtást hagyva maga után, hogy bár ismét minélelőbb színpadunkon lehetne őt látni; 21ikén először bérszűnettel „Vendégszerp“, eredeti vigj. egy felvonásban, irta Nagy Ignác, és Veszter Sándor 's zenészbandája tánc- és hangversenye: mind táncz mind zene tökéletesen kielégíté a' nagyszámú közönséget, 's valóban bámulatos azon rendkívüli pontosság, mellyel e' természetfiak a' legsúlyosb hangfutásokat is legyőzik; 22ikén „Régi pénzek“ Fáy Andrásról. — Az idő napról napra hidegebb: mit azonban épen nem csodálhatni, miután lipómegei hírek szerint a' Tatra bérézeit sept. végén már magas hó borítá, minek következtiben a' hideg rögtön annyira emelkedék, hogy számos juh megfagyott, néhány magas fekvésű árpaföldet pedig annyira elborított a' hó, hogy ez éven hihetőleg szó sem lehetend ott már az aratásról. Nálunk is Pesten oct. 23kán délelőtti 9 óra tájban több napi kellemetlen nyirkos hideg után nagy pelyhű hó szállongott. 24kén pedig fagyott, mi kora (bár ne hosszú) téllal ijeszté el főleg a' fátlan és takarmány nélküli gazdákat. —

M a k ó. A' csanádi tisztválasztás Kállay István főispánhelyettes elnöksége alatt f. évi oct. 15kén tartatván 150 alispánna, mielőtt a' jelöltek neveit a' főispán-helyettes felolvashatta volna, eddigi alispán Vásárhelyi János, 2ikká, melly hivatal e' megyében most állítatott fel, Bánhidly Albert eddigi fősz. bíró, főjegyzővé Nyéky Antal, főispáni kinevezés útján, főpénztárnokká Tarnay Mihály, főügyvédé Bíró Imre, főszolgabíróvá Návoy László, nagylaki sz. bíróvá Hofbauer Sánd., batonyaivá Kállay Odón, számvevővé Hervay István, egyik fizetéses bíróné Sántha Sándor — mind közfelkiáltással, másik fizetéses bíróné szavazati többséggel Szilvássy László, alügyvédé Cseresnyés István ellenőr, al-pénztárnokká Bánfy József, makai eskütté Tarnay János, nagylakivá

Lutzay János, batonyaivá Sánka Zsigmond, katonai biztossá Vargha Pál, batonyai esendbiztossá Kövér István, szinte köz felkiáltással, makai esendbiztossá László János, szótöbbséggel választattak el; kinevezett továbbá aljegyzővé Dániel Antal, levéltárnokká Blágy György, várnagygyá Vertics Károly, tiszteletbeli főjegyzővé Návoy Tamás; tisz. aljegyzőkké: Nyéky János, Baros Sándor, Dobsa Ferdinánd és Rózsa Ferdinánd, tisz. alügyvédeké Pák Mih., Beliczay Antal; főmérnökségében megerősítetté ifj. Mátéffy Pál, főorvosi hivatalban Mesko János, seb-orvosiban Povolni József, Jezovics József, baromorvosiban Urbanics Mihály. —

Pozsony-megyének oct. 15kén alakult tisztkara köv.: első alispán: Bittó Benjamin; másod: Jankó Mihály; főjegyző: Petőcz György; első al: Olgyay Titusz főjegyző címmel, 2dik al: Bartal János; főadószedő: Földes Joakim 's Gaal János; főügyvéd: Bacskák Miklós, al: Burián István 's Botló József; levéltárnok: Vermes Ignác, számvevő: Lieszkovszky Ignác. Pozsonyi járásban fősz. bíró: Dóka László; al: Nagy János; rendes eskütték: Laurenty János, Vital Antal, Balogh Péter és Várady János; csallóközi felsőjárásban fősz. bíró: Olgyay Miklós, al: Földes Boldizsár, eskütték: Nagy Pál, Gaal Vincze, Bittera János és Bittó Sebestyén; csallóközi alsójárásban fősz. bíró: Vermes Vincze, al: Prilezky István; r. eskütték: Csehfalvy Dániel, Deák Péter, Ollé Ignác és Bittó Ferenc; nszombati járásban fősz. bíró: Buzinkay Ignác; al: Rudnyánszky Antal, r. eskütték: Hollósy János, Szöllösy János, Molnár Zsigmond és Simoncsics Ignác; külsőjárásbeli fősz. bíró: Thetery Ferenc, al: Németh Sándor; r. eskütték: Szecsey József, Vital József, Albus Ambrus és Petrovics Ignác; hegyentuli járásban fősz. bíró: Boldizsár Ant.; al: Rajner András; r. eskütték: Klempa Gaspár, Czintula János, Frank István és Maczejevics István. Aladószedők pozsonyi járásban: Németh Károly; nszombatiában: Buzinkay Pál, külsőben: Nagy Antal, felső-csallóköziben: Gaal János; alsóban: Gállfy József; hegyentuliban: Cserny György; biztosok, pozsonyi főbírói ranggal: Nagy Ignác; nszombati: Szöllösy János; bazini: Vital Antal. Czimzetes alispánok: Kaszaniczky István, Szászy Lajos, Farkas Albert, Németh Vendel, Molnár Rudolf és Takács Zsigmond. Főgyámata minden járásban az illető alsz. bíró. Tiszteletbeli főbíró: Szászy Aloiz; házassági védő: Botló József; tisz. aljegyzők: Bory Lőrincz, Csehy Zsigmond, Sipeky Agoston és Szobovics János; tisz. alügyészek: id. és ifj. Petőcz Zsigmond, Sidó Vendel, Móricszky József, Nagy János, Sárkány Ferenc, Vital Aloiz és Szlemenics Zóricz; tisz. eskütték a' poz. járásb: Bruzy Antal várnagy, Fagyas Gaspár, Nagy Leop., Finczery Ferenc, f. csallóköziben: Bittó Pál, Szüllő Miksa, Szelezky Kár. 's Gancs Vincze; a' csallóköziben: Krastenics Vendel, Szabó Ján. és László Mih.; hegyentuliban: Tóth Albert 's Klempa István. Rendes orvosok: Dorner Lajos 's Frey Vincze; tiszteletbeliek: Deván Károly, Mayer Béla 's Novák Vincze; a' járásbeli orvosok Scholtz Péterén kívül, meghagyattak; földmérnök: Szeidl Károly és Zsitnyán János; tiszteletbeliek: Farkas Pál. Tbiróná többek közt Deák Ferenc zalai követ is kinevezetett.

A' m. gazdasági-egyesület 1837dik évben megindított „Gazdasági-Tudósításait“ mellyek a' t. olvasó közönség által naponkint növekedő részvétellel pártoltatnak, jövő 1841dik évben is folytatni ohajtván, miután lemondva minden pénznyereményről általok egyedül azon czéljárt törekszik elérni, hogy az okszerű gazdaság ismérteit hazánkban minél fogatosban terjedjenek, azokra im előfizetés nyitattik. Tárgyai ezen gazdasági gyűjteménynek az eddigi füzetekéihez hasonló, a' vásáronkint megjelenendő füzetek száma 4, az ivatek azonban a' tavalyi és ideai folyamatonál annival több leszen, mennyivel alaposban reményli a' szerkesztőség, hogy e' vállalat iránt a' fentebb tisztelve említett részvét csökkenni nem fog. E' reménytől kecségetve, hogy azon hiány, melly gazdasági literaturánkban, az okszerű gazdák és gazdasági tárgyak szaporultával naponkint érezhetőbb, a' lehetőségig pótolassék, 's e' részben a' külföldi gazdasági folyóiratokat magyar közönségünk minél inkább nélkülözhesse, az előfizetési díj 3 p. ftra emeltetik. E' szerint a' növekedendő nyomtatási költségek fedeztével az előfizetők számához képest a' megjelenendő ivatek száma 50 — 60ra is fog növekedhetni, mit eddigelő a' 2 p. f. b. megállapított előfizetési díj eszközteni nem enged. — Előfizetések gyűjtésére minden ez ügyben résztvevő hazafi felhatalmaztatik, olly hozzátétellel, hogy a' ki legalább 5 előfizetőt szerzend, a' szerkesztőségtől hálás megismerése fejében egy ingyen példánnyal fog megtiszteltetni; jelesen pedig köv. t. cz. hazafiak kéretnek e' részben már bőven tanúsított buzgó közremunkálásuk folytatásaul: A b a u j b a n: Haczal Márton urod. tisz. ur; A r a d b a n: Fábrián Gábor h. ügyv. és Róth Sándor tb. urak, B é c s b e n: Rosenmann Pál bajai főorvos, Sebők József t. b. és Zomboresevics Vincze szabadkai főorvos uu. B a r a n y á b a n: Bartosságh József t. b., Komáromy Károly urod. tisz. ur, és Kölcsey Vincze urod. tisz. uu. B a r s b a n: Ordódy Vincze t. b. és Styaszny Mátyas főszámvevő uu. B e r e g b e n: Dengeleghy Károly t. b. és urodalmi ügyv. ur. B i h a r b a n: Balásházy János, Farkas Károly, Kacs-kovics Imre és Tarzó Ignác t. b. uu. B o r s o d b a n: Dominkovics Lajos főadószedő ur, B é k e s, C s a n á d é s C s o n g r á d b a n: Fagyas Pál, t. b. Jakimovics Ant., és Ploetz Vincze urod. tisz. urak. E s z t e r g o m b a n: a' t. megyei jegyző hivatal. F e j é r b e n: Kiss Antal gazd. egyesületi titoknok, Vargha Lajos t. b. 's urod. ügyész, és Tóth István urod. számvevő uu. G ö m ö r b e n: Keblovsky Laj., ifj. Mátyás József t. b. és Schmid Viktor urod. ügyész uu. G y ö r b e n: Jankó Ist-

ván t. b. s. urod. főügyész ur. Hevesben: Joo János rajztanító ur. Hontban: Gyürky Antal megyei aljegyző s. gazd. egyesületi titoknok Nagy József ügyv. uu. Komáromban: Huszár Ferenc főszb. Ghyczy Ignác t. b. s. jósági igazgató uu. Liptóban: Erdélyi János kir. kincstári gazdatiszt ur. Nógrádban: Farkas Károly megyei főügyész és Kacsócs Dienes t. b. uu. Nyitraiban: Kossovics Károly t. b. s. m. tud. társ. r. tag és Thaly Antal t. b. s. ügy. uu. Pesten és Pozsonyban minden hiteles könyvtáros; Sárosban: Hedry Erneszt megyei főjegyző ur. Somogyban: t. Czindery László t. b. m. gazd. egyesületi alelnök és Kacsócs Ágoston urad. ügyész uu. Sopronban: Tóth Mihály hg. jósági korm. tiszt. Szatmárban: Horváth Dienes urod. számvevő s. gazd. egyes. titoknok és Szendrey Ignác jósági felügyelő uu. Temesben: Gorove István aljegyző, Simon Pál, és Tóth József urod. tiszt. uu. Tolnában: Kápolnay Károly t. b., az ozorai t. cz. urod. tisztség, Vargha István intézeti igazgató s. m. tud. társ. lev. tag uu. Tornában: Asbóth János t. b. s. jósági igazgató, és Lovász Miklós főszb. uu. Torontálban: m. gr. Szapáry József m. gazd. egyesületi alelnök ur. Trencsényben: Vagner József t. b. s. jósági igazgató ur. Vasban: Otcoska Ignác urod. tiszt. és Tanárky Gyula jósági igazgatósi tollvivő uu. Veszprémben: Vermes Illés t. b. s. urod. főügyész ur. Zemplényben: Hell Ödön kir. kincstári gazdatiszt. Pozsega, Szerém s. Verőcze vgyékben: Moth Endre t. b. s. jósági igazgató ur. Erdélyben: Özv. Barráné és Stein könyvtárosok: Jász- és Kunsgában: Muhoray András ker. aljegyző és Kapitány Sándor uu. Minthogy ezidei folyamati példányai már mind elkelték, s errenézve az előfizetés még a 4ik füzet megjelentével bezártnak jelentett, ezen előfizetésre nyomtatott aláírási ívek sem fognak megjelenni, s a t. cz. gyűjtő urak addig is, míg a szerkesztőség megkereső levelét veendik, ezennel hazafulag kéretnek: lennének szivesek az előfizetések gyűjtéséhez minél előbb fogni, hogy t. előfizetőink nevei legfeljebb jövő évi január utóljaig annál bizonyosabban beküldethessenek. Az 1841ik évi Mezei Naptárt illetőleg jelentetik, hogy a nyomtatott mennyiségből alig van többé néhány száz példány, melyeket a szerkesztőség csupán néhány hazafi számára tartogat, kik közügy iránti buzgóságból, azok terjesztését ajánlani sziveskedének; az illetők tehát tisztelettel kéretnek, hogy megrendelt példányaikért a közeledő pesti vásárig, a m. gazd. egyes. titoknoki hivatalába (Zöldfa utca 305 sz. a.) alkalmat küldeni méltóztassanak. Költ Pesten, october 20kán 1840. Kacsócs Lajos s. k. m. gazd. egy. titoknok.

Brünn sept. 27. 1840. Tegnap volt a Brünnben özsze gyülekezett német gazdák utolsó nagy gyűlése, mellyen özszeven 370 részvényes tag vala jelen, és pedig magyar 22, kik közül a magyar gazdasági Egyesület részéről Bartosságh József, Bujánovics Eduard és Török János uu. Azon nagy fontosságú gazdasági kérdések, mellyek a Brünni gyűlésre kiirattak, szakosztályi ülésekben fejtek meg, s a nagygyűlésekben (mellyek szinte naponkint tartottak) egyedül nagyobb érdekű előadások s magat a gyűlekezeti érdeklő tárgyak vétettek föl. Mind a szakosztályi, mind a nagygyűlései jegyzőkönyvek ki fognak nyomtatni, s azokból részletesen meg fog kiki győződhetni az eszmék azon nagy tömegéről, mellyek öt napi tanácskozás folyamában olly nagy számú, annyi külön tájról özszeesereglett s a gazdavidalában kisebb nagyobb mértékben ismeretes férjfiak között szükségképen kifejtettek. A jelen volt gazdák és vendégek között főképen következő nevezetességek vonák a figyelmet magokra: Thaer Albert möglini igazgató, a nagy Thaer nagyérdemi fia, — br. Wedekind György, darmstadti erdőzeti tanácsos; gr. Colloredo Mansfeld Ferdin. és Zahlbruckner János es. kir. főhg. János titoknoka, mint a b. e. s. i. gazd. egyesület követei; Burger János gub. tan. mint ugyanazon egyesület titoknoka; dr. Klubek Fer. a grézi gazd. egyesület követe és professor, — Mors Ferenc lovag, a klagenfurti egyesület követe, Rieke Fridr. és Göricz Károly hohenheimi professorok; Gebel August porosz kormányos; Maszlov István orosz statustanácsos; dr. Schulz Károly szászországi birtokos, s Albrecht Vilmos nassau kormánytanácsos. Azon több rendű előadások közt, mellyek a nagygyűlésekben tartottak, különösen érdekes ránk magyarokra nézve, Bujánovics Eduard t. b. ekes beszéde, mellyben, miután az európai gazdák legközelebbi kilátásait, a nemzetek békeérzelmekre s polgárisodásukra s az ipar és műveltség általános emelkedésére hivatkozva, élénk s kedvező színekkel festé, hazánk jelen gazdasági állapotja rajzolatára tért, előadván mind azt, mit eddig e tekintetben hazánk nyújt, mind azt, mit legközelebb nyert törvényink következtében várhatunk; s a szép beszédet, melly hazánkról sokkal igazságosabban nyilatkozott, mint a pia desideria félszeg írója, a gyűlekezeti szünni nem akaró zajos tapssal fogadta, s a fejlődni s polgárisodni hatalmasan indult hont világpolgári rokon érdekl. s lelkesülve üdvözlé, s egyszersmind azon ohajtást nyilványította: vajha ezen európai érdekű gyűlés valamelyik évben hazánkban tartatnék, mit azonban csak akkoron reménylhetünk, midőn a hont gazdasági egyesület tökéletesen rendezve leend. Bartosságh t. b. is jel. értekezést olvasott föl — a bálványfa (ailanthus glandulosa) érdemeiről, s köztapsot aratot; az idő rövidsége miatt azonban a bejelentett előadások nagyobb részének el kelle maradnia, s ezek majd csak a jegyzőkönyvben látnak napvilágot. Sept. 22kén délután szarvasmarha-kiállítás volt, melly azonban a dögvész miatti félelemből nem lön olly számos, mint az a morva gazdaktól várható vala. Annál nagyobb volt mindazáltal sept. 24kén délután a birkamutatás, melly mindenkit eléggé meggyőzhete a morvák haladásáról az állattenyésztés s juhnevelés mezején. Lichnovszky hg. s Geisler és Bartenstein bárók a legszebb juhokat mutatták. Sept. 23kán kirándulások történtek Károly f. hg. szelovici, Liechtenstein hg. eisgrubi, és Haugvitz gr. szamieki urodalmaikba, — s a kiküldöttek mindenütt a legszivesb megelőzéssel fogadtattak. Ezenkívül a ferencz-muzeumi gyűjtemények, mint a, eszköz, földészeti, gyapju, gyümölcs, bor s egyéb gazdasági termékek kiállítása gazdag és tanuságos anyagot nyújtott a gyűlekezeti érdekes vitakozásokra. Sept. 27kén végre az egész gyűlekezeti Öfelsége költségin pompásan megvendégeltetett, melly alkalommal a felséges uralkodó ház, a legfelsőbb országos hivatalnokok, az elnök, az özsze gyűlekezeti, a szépem, s a földmivelő osztály egészségére pezsgőtől habzó poharak üritettek.

Temesvár oct. 13kán. Zsivkovics Panteleimon g. n. e. püspöknek, k. biztos Hertelendy Ignác Torontal-megyei főispán által, érseki megbízott Rajacsics József verseczi püspök hozzá-járultával, püspöki

székbe lett ünnepélyes iktatása, folyó hó 11kén ment véghez. A beiktatandó egyházi férfunak köz-tudomásu jeles érdemei, s azon tisztelet, mivel iránta nemcsak püspökmegyéjéhez tartozó hívei, hanem vallás-különbőség nélkül az egész környék lakosi viseltetnek, a beiktatási ünnepély fényes leendősege fölül mindenkit előre biztosíta. Torontal, Temes s Krassó vmegyék, Temesvár város, esanádi káptalan, és katonai hatóság fényes küldöttsége, valamint a püspökmegyei papság, számos idegen s ezek közt Joannovics Ödön károlyvári püspök diszesíték az ünnepélyt. A beiktatási szertartás, eddigi vallásos szokás ellenére, nem az ugy nevezett görög, hanem romai modorban, Daniel festő mesteri keze által ujonan készült festvényekkel, ugy izletes faragványokkal fénylő püspöki-egyházban, a városunkban tanyázó végvidéki és polgári katonaság üdvölvései közben, nagy számú közönség előtt, reggeli 9 1/2 órától, délutáni 2 óráig tartott. Beiktatott püspök ur, a k. biztosnak magyar nyelven mondott ékes előadására, velős tartalma, az előhaladás s hazafiság szellemében mondott jeles, noha latin beszéde által, a jelen volt hallgatóságot hangos „éljen“ kiáltásokra ébresztette. — A beiktatási ünnepélyt, a városi táncsteremben 300 személyre adott fényes lakoma rekeszté, melly alatt fels. királyunk, nádor ő fens. kancellár, s országbíró urak hosszas életeért áldomás-poharak üritettek. Nemzetiségi s köz-ügyi szempontból hozva a beiktatás nem katonai, hanem polgári biztos által sikeresítettett, következőleg az ünnepély fő jelleme nemzeti volt, hogy Maschirovics Sámuel apát a város határába érkező k. biztos magyar beszéddel fogadta, hogy a beiktatott biztosnak minden felszólalási, s az ebédfeletti áldomások magy. nyelven történtek, valamint azt, hogy az annyira különböző rendhez s felekezethez tartozó vendégek sorában, Deák Ferenc egészségéért is emelkedett szózat, mint a g. n. e. hitű lakostársinknál is naponkint növekedő hazafui értelmesség jelét nem hallgathatni el. Az iktatási ünnepély alatt két dolog iránt nyert tapasztalás azonban a közönségre nem tön kedvező benyomást: 1) Hogy a felségének a magyar kancellária útján kiadott k. adomány-levelén kívül, mivel a temesvári g. n. e. püspök egyházi megyéje a katonai végvidékekre is kiterjed, a fő haditanács által, elnök gr. Hardegg Ignác ur aláírtával hasznoló adomány-levelé adatott ki. A közönség a fő haditanács ezen adomány-levelét, az ország azon közjogi elvével, miszerint a katonai végvidékek legszorob értelemben, kiegészítő részeit teszik a magyar honnak, nem tudta meggyegetetni. 2) A beiktatott püspök által latin nyelven mondott esküforma szinte nem kevés vitatásra nyújtott alkalmat. Az esküformának ugyanis lényegesen özszeeseküvésekről, titkos szövetkezésekről, s a köz-állodalom elleni vétkes törekvésekről szóló tartalma, a koronás fejedelméhez, és honjához mindig hű magyar keblét méltó megilletődésbe meríti; az ország viszonyiba nem avatottakat pedig azon balhiedelemre vezérelheti, miszerint hazánkban az elégtelenség magas polczra hágott, holott ez a dolgok állásával ellenkezik. Kivánatos volna: miszerint a világi s egyházi méltóságok által teendő esküvéseknek rég mult időkülből s az akkori viszonyokból származott esküformája, a közelebről tartandó országgyűlés korszerűbb intézkedése által megigazittatának. Temes vmegye Rendei által felállított 5. magyar tanodában a lefolyt 1839-40ik iskolai év alatt szép előmenetellel tanuló ifjuság száma özszeesen 550-re rugott. E számbul különösen a temesváriban 170, versecziben 93, lippaiban 176, csák-óvárban 67, új-aradiban pedig 44. tanuló igyekezett a magyar nyelv ismételére jutni. — Brunner József temesvári tanítónak sikerteljes fáradozása, a megye Rendei által közjegyző könyvi megdicsérésre is méltóknak találtattak.

Az 1840dik évben alakult agarász társaság által f. e. oct. 15dik s 16dik napjain Kis-Körösön tartott agarászator, legjobbnak ismételgett s első rendű pályadíjra méltatott Nosza, Köller Ferencz ur agara; a második-rendű díjt pedig, Kedves, ifj. Földváry Gábor uré nyerte el. Jövő agarászathelyeül ismét Kis-Körös, határnapjaul decemb. 10ke, a pályázó agarak bejelentési idejéül pedig ugyanaz nap reggeli nyolcz óráig tüzetelt ki. — Sáfary József társasági jegyző. —

A l s ó - D a b a s (Pestmegye.) Öszhó 15kén ünnepélyesen, minden rendű s vallásu számos hallgatóság előtt tartatott az alsó-dabasi izraelita iskola növendékeinek tudománya s megvizsgáltatása; kik a nemzeti nyelv terjedéséből származó örömmérséssel, a jelen-voltak közzül mindenkit megleptek. Mert ámbár csak a mult tavaszon láttattak el magyar tanítóval, mindazáltal magyar nyelvbeni előhaladásuknak is, igen szép jeleit adták. Ugyanez alkalomkor, fels. urunk arczképe föllepeltetvén, egy növendék által ékes beszéd mellett, megkoszorúztatott; s érette, a fels. királynéért, valamint több buzgó honfiért, kik a közelebb mult országgyűlésen az izraeliták felszabadittatásán nagy-lelküleg munkálkodtak, az ég urához buzgó magyar imádság bocsáttatt. —

KÜLÖNFÉLE. Erdő-Csinádon, ns. Torda-megyében mult hónap első felén elhunyt beresztelki Buday Sándor. Mig a szobában az illető r. kath. lelkész az illető szertartásokkal foglalkodék, a kün levő nép közt indítványba hozatik, hogy — nem levén a helységben r. kath. templom — a halott vitetnék a ref. szentegyházba. Ezt minden ottlevő lelkesedéssel fogadja, mire a templom megnyitvatván, harangzúgás közepett a terv tette vált. Most a templomban gyertyák gyujtatnak, a feszület kitűzetik, s az illető szertartások után szónokszekekre áll a hódosi plébános s utána a sáromberki reformatus pap Albert Ján., mindkettő dízes beszéddel fejtegetvén, hogy a halál gyönyörűsége s a t. Erre a test sírhoz vitetik, melly ottan egyik r. kath. pap által beszenteltetvén, a csinádi ref. lelkész buzgó könyörgéssel végzi a gyászünnepélyt. A test kísérete alkalmakor az ev. reformatus és r. kath. énekvezér

váltakozva éneklének. Beszterczét (Erd.) midőn alig gyógyultanak be azon sebek, melyeket a 4 év előtt meglátogatott tűzvész által okoztak, folyó hó ikén újabb, az előbbinél sokkal nagyobb veszély érte. A város legszebb része hamuban fekszik, s még most is füstölnek az üszkők, melyek alatt annyi polgártársink vagyona, s némelyek életszerensége földulva feküsznek; vasárnap délutáni 4 óra körül tűzvész-lárma s harangok rémes kongása ijeszté fel a békes polgárokat s a város keleti oldalán vastag füstfellegből fölesapó lángok csak hamar sejdítni hagyják a veszély nagyságát. A tűz egy pajta hájából ütött ki, s csak hamar néhány utcát s a piaczkörül épületek részét ellepte; tűzfal, emberi segély, oltó-szerek czélszerű s gyors alkalmazási, mind hasztalan voltak; az elem iszonyu hatalommal és hamarsággal terjedt daczolva az emberi részvétellel s néhány óra alatt 116 többnyire emeletes ház, a hozzá tartozott gazdasági s kézműves épületekkel porrá égett, a boltívek beszakadoztak, s még a butorok is összeégtek; 207 család veszté oda minden vagyonát, s a jótévő hívektől várja ez iszonyu csapásnak némi orvosoltatását. Oltásról még csak gondolkodni sem lehetett, mert oly nagy volt a tűz ereje, hogy tőle nagy távolságra is alig lehetett égetést kiállani. Ember nem veszté oda egyen kívül, ki egy szomszéd földel lebontásával foglalkozván, hirtelen megcsuszamult, s a magas fedélről kövezetre zuhanván ott összetörve tüstint kiadta lelkét. De igen sokat tetemesül megsértett a tűz, parázs, forró füst, s leomló gerendák a nélkül, hogy magokon vagy másokon képesek lettek volna segíteni. A romok közt, a legezélfirányosb eszközök s a t. alkalmazása mellett is, még másodnapra is füstölögtek a hamu alatt folyvást égő szerek. A városnak legszomorubb tekintete van, egy rész most épül a duló elem hajdani pusztítási után, másik, a sokkal nagyobb rész, a tűz miatt elrutitva, feketén, némán hever romjaiban, alig maradt egy darab a városból épen; ember pedig ki a szerencsétlenség miatt tetemesen nem károsult senki. A beszterczei tűzkárvallottak közül azoknak kika tűzkármertő intézet által mentesítettnek, 23 ezer pengő fr. fog fizettni. E. H. —

D e r e g n y ő Zemplényben sept. 30-án: Négyezeres ünnepe ly hitta össze Deregnőbe a hely. vallásnak tiszáninneri egyházkerületét. Sept. 27-én nyílt meg Szathmári József superintendens, és Puky István alsó-zemplényi segédgondnok elnökségük alatt az egyházi ügyek fölötti tanácskozás. Ezt követé az isteni tisztelet, hol Kovács János eszenyi lelkész tudósan fejtegeté a vallás történeteiből a vallásnak az előhaladással vagy az ugy nevezett korszellemmel egyezését; vallásos belérzettel több ízben szorítá melléhez a sz. könyvet mondván: e könyv nem korlátozza a lélek szabadságát. Mire tanítást adott a főlshentelést ohajtó husz ifju papnak mint lehet és kell a hitatos buzgóság mellett előre haladni. Ezután a 78. éves nagy műveltségű aggastyán, de lelki erejében még most is életdús s hivatali buzgóságában soha csökkenni nem szokott főpásztor lépe a szószékbe, hol az orgona zengzete után buzgó fohászokkal szentelé fel az ottani földesúr Lónyay Gábor dicső eldődei által kezdett, de nagy részben a most nevezettnek vallásos buzgalma által végre hajtott izletteltjes s művészileg épített templomot. Innen visszatérvén az előljároság, miután a főlshentelendők vizsgálatát egy küldöttségre bízta, folytatá tanácskozást, követé ezeket az ebéd. Magyar szívességgel s mindenkinek kívánatát ellátó gondos felügyelettel vendéglette a nevezett földesúr, ki különben zemplényi segéd-gondnok is, nyájas kedvességű s gondos szorgalmú nevével, magas építőilésű új lakában számos, mind a hét megyéből összejejt világi és egyházi vendégit. Más nap reggel ismét templomba gyült a közönség, s végezvén a reggeli könyörgést a tisztes főpásztor előbb a szószékből, azután az egyház közepén velős beszédben előadá a papi hivatali terhes tisztét s inté a főlshentelendőket e végválasztó pillanatnál hogyha azelesüggesztésig nyomasztó nehézségek legyözésükre magokban elég erőt nem éreznek, hagyják el e tövises pályát s térjenek inkább más polgári életnemre, de ezek szilárd elhatározottságukat élő szóval jelentvén meglön az egyszerű főlshentelés. Elsőben a felső-borsodi egyházmegye megválasztott esperese Katona Mih. sajtó sz. péteri lelk., azután a husz ifju, kiknek tudományos ismérték szigorú vizsgálat által eléggé biztosíthatott kiki a vallás jövendő bennök helyzett reménye iránt, főlshenteltek. Így lön vége a fogytig tartó szives látás mellett, az egyházi tanácskozás, templom, esperes és 20 ifju pap főlshentelése által a négyezeres ünnepe lynek. P. L a d á n y. M. h. 29-én szenderült jobbléte Bethleni Dániel ref. lelkész, az ugyancsak helyben 30, és néhány évig közkedvességre szolgált s hat év előtt elhunyt lelkész s esperes néh. Bethleni Dániel fia; szomorúságára hallgatónak, mély bánatára reményteljes gyermekeinek s erénydus hitvese szül. ns Tóth Mária aszszonynak; kinek könnyei még nem száradtak, sebei nem hegedtek, midőn enyhülést szüléji karjai közt keresendő Debreczenbe ment s atyját Tóth Mihály választott polgárt több lelkes gyermek szerencsés nemzójét kiterítve találta. E kettős veszteséget csak oly erős lélek győzheti meg, mint a tisz. özvegynök. Béke az elhunytak porai fölött, vigasztalás a hátramaradtaknak! V. —

Havasalföldi hírek szerint Rimnik melletti Reuré m. város Olt folyamon túl, a vásári sátrakban tűz támadván, tetemes kárt szenvedé; a lángok ugyanis oly hamar terjedtek el, hogy az összes kárt 45 ezer aranyra bőcsülték. Mehediner helységben, szinte Havasalföldön 3 rabló támadá meg egy lelkész nejét, s 14 éves lányára kettő közölök leszúrt, mire a 3dik futásnak eredt. A kormány jutalommal s nyilvános dicsérettel tisztelé meg a ritka elszántágu bátor lánykát. —

(Ipar- s tözserügy.) Mosonyi hírek szerint ott minden fajú gabona jól kel; tavalyi zab és rozs igen kevés van a raktárakban, s így e két gabonafaj meglehetősen drágult; a tavalyi tengerinek pozs. 5 fra szökkent, míg az idej 2 fr. 45 kron kel. Új buzából tetemes szállítások ér-

keznek Mosonyba, de zabból s rozsból igen kevés. — A boroszlai őszi gyapjувásár meglehetősen sikerű volt. Összesen 18 ezer mázsa gyapju kelt el, s finomabb fajok után sokan kérdezősködtek. Sziléziai középfinom gyapju mázsájának ára volt 65 — 72 tallér, középszerűé 60 — 64 t.; két nyiretű középfinomé 55 — 60, középszerűé 48 — 52, nyári legfinomabbé 65 — 70, finomé 60 — 64, középszerűé 50 — 55, legfinomabb báranygyapjué 95 — 105, finomé 75 — 80, középszerűé 60 — 65, lengyel egy nyiretű finomé 58 — 65, középfinomé 50 — 55, közönségesé 40 — 48, báranyé finom 60 — 65, középf. 50 — 55 tallér, mind pöben. —

Spanyolország.

(A' junták kívánati.) Madrid, oct. 3-án: „A' fővárosi hatóság, a tartományi küldöttség, junta, és a' vidéki megbízottak nyilatkozványokat intéztek Esparterohoz, mikben lényegileg illy követelések fordulnak elő: 1) Krisztina királyné kormányzóné, de segéd legyen mellette; 2) cortes hivassék össze részletes meghatalmazással az 1837-iki alkotmány javítására. Espartero e' követeléseket már akkor ismeré, midőn miniszter-társait választá. A' kormányzó királyné kénytelen volt Espartero minden tetteben megegyezni, mert már Valenciában is szabadalmú junta alakult, mellyel maga a' katonaság is nyíltan barátkozott. Azon szellem, melly most Spanyolországban kitünőleg uralkodik, a' tegnapi lakomán nyíltan mutatkozék, melly Espartero tiszteletére adaték és mintegy 75 ezer realba került. Espartero következő áldomást írte: „Királynénk! Az alkotmány! Nemzeti függetlenség! Szabadságunk! Linage tábornok: „Madrid községtanácsa s lakosinak nyilatkozványa, melly a' zarnokság támaszának alárczát letépte! San Miguel tábornok: „Oct. 1-sőjén kelt azon nyilatkozvány, melly évkönyveink legszebb lapját foglalandja el! Laborda: „Az erényes spanyol, hű hazafi, ki e' nemzeti akarat kifejezésétől áthatva, minden következményt szilárd határozottsággal ölelte át és a' megkezdett munkát czélhoz vezérli! Olozaga, Gonzalez kimerítő beszédeket tartottak a' haza helyzetéről és azon eszközökről, mikkel sebeit a' kormány orvosolhatná. Espartero holnap a' miniszterekkel együtt Valenciába fog utazni, hogy végre a' számtalan tisztelgés terhe alól kiszabadulhasson.“ —

Anglia.

(A' kormány M. Alit Egyiptustól nem akarja megfosztatni.) London, oct. 7-ikén: „A' ministeri Globe következő nyilatkozványa megjegyzésre méltó: „Parisban hinni látszik a' közönség, miszerint az egyiptusi basa megsemmíttetése, vagy letétele, mikép azt nevezni szokták, Anglia kívánatának egyike. Ez azonban sem czélja, sem kívánata Angliának. Mihelyt a' juliusi szerződés czélja Szyria elfoglaltatásával be van töltve, Anglia többé nem nyújtand a' portának segélyt M. Ali megfosztatására Egyiptustól. Sőt mi több, Ali a' juliusi szerződés ideigleni elfogadása által még most is biztosíthatja magának St. Jean d' Acret. Anglia mindazáltal az elfogadott és a' korona által aláíratott szerződéshez hű marandand, és nem taszithatja el magától azon szyr honfiakat, kik karjaiba veték magokat. De épen nem kétkedünk, miszerint az angol kormány a' tettegi föllépést M. Ali ellen csupán a' legszükségesebbek véghezajtására szoritandja a' szerződés értelmében, és mindenkor illő figyelemmel fog a' méltányosság iránt viseltetni.“ E' nyilatkozat valószínű látszik a' Times azon tegnapi híret, miszerint az angol kormány tudatá a' francia ministerséggel, hogy komolyan koránsem vétették czélba M. Ali letétele. Más helyen még ezeket jegyzi meg a' Globe: „Sokan csodálkoznak, hogy az ellenséges mozgalmak keleten, és fenyegető tekintetű viszonyink Franciaországgal csak oly kevés súlyedést okoztak a' nyilvános papírok keletében az angol tözséresarnokban, míg a' francia papírok ugyanazon körülmények közt teljes 20 pCtet buktak. Meg kell mindazáltal gondolni, miszerint e' két tartomány állapotja lényegileg különböző. Franciaország egész Európával ellenzésbe helyezkedék, mi, meg kell valanunk, igen veszélyes merénylet. Franciaország hadseregét s hajóhadát tökéletes hadilábra állítá, és iszonyu mennyiséget költ hadi raktárakra, erősítvényekre, s t. eff., mit természetesen lehetlen rendes jövedelmiből teljesítni; következőleg új kölcsönvéthez kell folyamodnia, oly időben, midőn külföldi hitelezők nem nyithatják meg előtte pénztáraikat, a' belföldiek pedig szükségkép gyanakosznak. Angliát ellenben, miután hatát szövetségesek védik, aránylag sokkal kevésbé fogják terhelni hadi munkálkodási, és az e' miatti költségeket rendes jövedelmiből is könnyen fogja fődözhetni a' kormány. E' tett dolgok eléggé fölvilágosítják azon nagy különbséget, melly az angol s francia viszonyok közt uralkodik.“ A' Standard az ügyek mostani állapotjáról így vélekedik: „Ha nyugott elfogulatlansággal tekintünk most a' keleti ügyekre, lehetlen észre nem vennünk, miszerint minden az európai békét törekszik föntartani, pedig nemesak mostanra, hanem jövőre is, ha a' parisi zendülési mozgalmak ellenkező határozásra nem kényszerítendik a' nagy hatalmakat. M. Ali oly leczkét kapott, melly megtaníthatá őt, hogy makacs ellenszegülése semmi jót nem szülhet neki Franciaország segélye nélkül, s végre majd ezzel sem fog sokra mehetni. Ő már csupán azt reménylheti, hogy Franciaország segélyivel folyvást háborgathatni fogja nyugalmunkat, mit nem tekinthet ugyan győzelemnek; de minden esetre legalább bosznak. Azonban, vajjon hányan találkoznak a' francziák közt, kik öt illy nemtelen szándékban elősegélni ohajthatnák? A' kérdés magában mindazáltal mégis csakugyan igen csiklandós marad. Franciaországban igen sok a' hatalomkövetelő párt, mellyek mód fölött súlyosítják a' király állását. Európai háboruban a' pártok mind remény-lehetőséget látnak, s mivel Anglia hatalma már egyenkint mind megalázta e' pártokat, tehát mindnyájan gyűlölik, de leginkább pedig a' papság, mellynek gyűlöléséhez Vik Henrik nem segítése miatt még az ugynevezett odium theologicum is járul.“ A' M. Herald általjában igen ajánlja

a békefontartást Franciaországgal, ámbár egyébiránt a moszkák ellen rendkívül szeretné Anglia hajóit csatasíkra vitorláztatni. Az egész radical szabadelmű sajtó szinte béke mellett nyilatkozik, mivel a köznépet annyi adó nyomja már: hogy nem szaporittatásáról, hanem inkább esőkentéséről kell gondoskodni. E' békenézetek legközelebb még más kifejezést találandnak; a' birminghami lap ugyanis „the Urquhart nívvement“ alatt ezt írja: „Cardo ur Birminghamban van és politikai lakoma előkészületivel foglalatos: Attwood is írásban jelenté, miszerint rövid idő múlva Birminghamba fog érkezni és ismét megkezdendi izgatását Anglia külföldi politikája ellen. Összefüggésben e' mozgalommal mondják, hogy háboru elleni választmány fog létesülni, és Anglia's tartományi minden nagy városából követeket küldend Parisa az ottani ministerséghez, azon ünnepélyes nyilatkozattal, mikép az angol közönség határozottan ellenzi a' háborut Franciaországgal. A' glasgowi és edinburgi követek már kinevezvék.“ E' békés nyilatkozatok közepett folyvást háborura készül a' kormány. Jersey szigetet tökéletes védelmi állapotba helyeztetí és minden erősítvényit álguykkal látatja el. A' porta szolgálatjába lépendő tüzerüstök Woolwichből oct. 31kán Londonba érkeztek, hol a' külministerségtől szükséges utasításokat kapandnak. Azután tüstint postával fognak a' porta költségén Portsmouthba utazni. —

(Parliament-elhalasztás. Lordmayor-választás. Elegy.) London, oct. 9ikén: „Tegnap délután 1 órakor a' szertartásilag összegyűlt parliament nov. 12ikeig halasztatott el a' lordkancellár által. — Harmer alderman a' lordmayor-választásnál megbukott, és Pirie tory gipszárus lett lordmayor. A' toryk e' választásnál annyi armányt használtak, hogy szinte csodálni kell, mikép kaphatott Harmer 2ezer szózatot. — Oct. 5ikén O'Connell legnagyobb ünnepélyel érkezett Corkba, holkirályilag fogadá őt az egész környékből összesereglett roppant számu néptömeg. A' repealerek fényes lakomával tisztelék meg az izgatót. Másnap a' Circusban olly tömördek nép gyűlt össze, mennyit irlandi gyűlésen még soha nem lehet látni. Mathew atya azon közmondás valóságát kezdi már tapasztalgatni, miszerint senki sem próféta hazájában, mert legközelebb szülővárosa, Cork, lakosihoz illy iratot intéze: „Azok sokasága, kik e' városban a' józansági jámbor fogadást megszégék, majd azt hiteti el velem, hogy ezen eltántorodtak saját vesztöket hatázzák el. Cork azon egyetlen hely, hol e' jámbor fogadást megszégék, még pedig olly nagy kiterjedésben, hogy Connaught s Leinster felé utaztamkor valóban szégyenlém a' corki lapokat olvasni, mert telve voltak azok neveivel, kiket részegség miatt hatóság elibe állítottak a' rendörök. Meg nem foghatom: mikép lehetnek e' város lakosi olly vakok saját jóllétök iránt.“

Franciaország.

(A' nemzetörtség ünnepélyes ellenmondása. Elegy.) Paris, oct. 12ikén: „Ma délelőtt 11 órakor mintegy 80 nemzetör teljes diszruhában jelent meg a' kül ministerségi hivatalban, s' következő ellenmondást nyujta be a' ministerelnök számára: „A' nemzetörök s' más polgárok tömördek számának szándéka volt Önhez jöni és a' közönség roszaló véleményét kifejezni. Kikerülni akarván azon összeütközést, mit a' kormány kívánni látszik, de mi okozni nem akarunk, a' nemzetörség tisztjeiből és egyéb tagjaiból küldöttséget határozunk Ön elibe utasítani, mellynek rendeltetése mindenek előtt a' nemzetörségi főparancsnok törvénytelen napiparancsa ellen nyilatkozni, s' szilárdul tanusítani, hogy minden egyes polgárnak teljes joga van az ország érdekeiről szólni. Ez czélunk, s' azok szándéka, kiket mi képviselünk. A' nemzeti lobogót idegenek megsérték, Franciaország böcsületét megtámadák, érdekeit veszélyezteték, minek következtiben hazánkat zendülés fenyegeti. E' komoly körülmények közt megjelentünk Ön előtt kifejezni, miszerint a' kormány bánásmódja aggályunkat ébreszté föl, s' kedélyünket, mint francziákét, fölizgatá. Nemzeti érzelmü kormány közvetlenül a' nép hatalmához folyamodott volna, az egész összes nemzetörséget ujonnan rendezte, fegyverezte s' gyakoroltatta volna, és a' tüzerüstet ujonlag alakítandotta, s' így képes lenne ellenséginket egész hadsergünkkel s' félelmes tartaléksereggel fenyegetni. Jöttünk továbbá Önnek megmondani, hogy nem fővárosunkat, hanem rajnai és alpesi határinkat kellene megerősíteni. Nem annyira a' szent szövetség, mint inkább a' szabadság ellen levén intéztette Paris megerősítése, e' pillanatban a' kormány e' tettét csupán eszköznek tekinti a' közvélemény elfoglalására, figyelme elaltatására és a' nép figyelme elfordítására azon nagy eseményektől, mik most történnek, s' a' diplomácia gyávasága elfödésire. Ha külső megrohanás fenyeget bennünket, ha árulás által ismét ellenség vezetettnek falaink alá, akkor a' nép maga, elüzvén az árulókat, gondoskodni fog majd ótalmi eszközökrül, és sirt ásní tudand az ellenségnek, Paris és hadsergeink között. Az idegen hatalmak kétszeredik haderejüket, fardozásikkal sietnek és, ismételjük, czéljuk csupán zendületünket megalázni. Ámde készen találandják a' zendülést visszautasításukra, és a' kormány azon férfiai, ki a' zendület lelkesülését bénítani méreszlenék, csupán saját fejeiket tennék ki a' legiszonyabb felelősségnek.“ — A' kamraösszehivatást majd valamennyi lap helyesli, kivévn a' Nationalt, melly e' rendszabályt sajnálja. A' National ugyanis fél, hogy a' kamarák összefogott előtt még olly dolgok történhetnek keleten, mik minden további fontolgatást fölösleggé teendnek. A' libanoni zendülés akkorra már általánossá lehetend, az angolok a' moszka hajóhaddal egyesülhetnek és St. Jean d' Acret halomra lődözhetik, minélfogvást az elhagyatott alkirály addig végkép megbukhatik, mit aztán a' kamarák szokás szerint megtörtént dolognak tekintvén, bajorvoslásul semmit nem mozdítanak. — Hire kering, miszerint a' kormány következőleg kívánja módosittatni a' jul. szerződést: a' basa letétele vetessék vissza, és Egyiptus birtokában

tartassék meg; az ellenségeskedés alatt a' hatalmak a' török-egyiptusi hajóhadat ne égensék föl. Bizonyosat ezekről nem mondhatni ugyan: de lehetlen, hogy ez utolsó szava a' francia kormánynak, mert a' jul. 15iki szerződés ennél sokkal többet adott az egyiptusi basának, és így most minden korábbi tettét megmásítaná a' kormány. A' haza méltóságát tehát az illy engedélyek mélyen sértének meg, s' azért az illyenemü híreknek nem is igen nagy hitelt adhatni. Lavalette marq. oct. 9ikén Londonba utazott; mint mondják, a' kormány válaszáat viszi meg Palmerston nyilatkozatára. Napoleon holttestének Parisa szállítása igen sok pénzébe kerülend a' szállítási költség. Azon dereglye, melly Napoleon holttestét hozandja, Courbevoie előtt fog kikötni, hol diadalívet szándék emelni a' császári hamvak elfogadására; onnan a' gyász kíséret, de l' Étoile soromp felé az elysiumi mezön keresztül menend a' rokkantak palotájába. Az uton jobbra s' balra két sorban lépesözetes padok lesznek fölállítva s' gyönyörű szönyegekkel fődve a' nézők számára. A' Szajján új hídát készítenek a' holttest átvitelére. A' rokkantak nagy udvara egészen violaszín bársonnyal lesz borítva, és a' tág kápolna millió gyertyával világítva. Németországból 24 gyönyörű fehér lovat hozatott a' kormány, mellyek a' gyászkocsit vonandják. Napi hírek közzül ezek említendök, ámbár természetesen nem nagy hitelt érdemesek: Kandiat a' francia kormány minélelőbb elfoglaltatni készül, s' a' parisi francia tiszttek parancsot kaptak Parist 48 óra alatt elhagyni és minden perczben készen lenni. E' hírek már csak azért sem érdemlenek hitelt, mivel köztudomásu, miszerint Ausztria és Poroszország a' basa elleni szigoru rendszabályt határozottan rosztalták, s' még a' moszka udvar is bámult, midön Ali letételéről értesült, ámbár ez utóbbinak bámulása híhetőleg szokott armányai közé számitandó. Egyébiránt a' moszka hajóhad még eddig nem mozdult ki szokott állomásából, és így csakugyan van még némi valószínűség, hogy végre mégis olly középutat találandnak a' nagy hatalmak, mellyen Franciaország is velök fog haladhatni kelet lecsöndesítettése felé.“ —

(Martalózkodási szellem az algiri lakosság közt.) Algir, sept. 28ikán: „Cavaignac alezredes mult pénteken két zászlóaljjal Belida felé indult, hova örségül rendelé őt embereivel a' főkormányzó. Chaugarmer tábornok holnap ugyanarra induland, és azon hadszállítvány vezérletét fogja elvállalni, melly Medeah felé menend élelem-biztosító kíséretül. Hiszik azonban, miszerint e' hadi vállolat szinte továbbra fog halasztatni, mert az eső folyvást szakad, s' majd naponkint égiháboru dühöng. E' ros idönél fogva igen valószínű, hogy újabb hódítások után járás helyett Medeaht s' Milianát elhagyandja a' főkormányzó, mivel megtartása iszonyu költséggel s' folyvást növekedő veszélyekkel van kapcsolatban. Algir jövendő sorsát híhetőleg keleten döntendik el. A' lakosság közt szerte szárnyaló harcshírek ismét fölébreszték a' régi kalózszellemet, a' kormányzósághoz számosan intéztek már kerelmet kalózlevelekért, azon esetre, ha csakugyan határozottan kiütne a' rettegett s' ohajtott háboru. E' szerint tehát Franciaország, miután méltán lehet büszke az algiri, tunisi és tripolisi kalózvilág halomra döntésével, könnyen kényyszerülve láthatandja magát ismét fölébreszteni azon vad martalózkodat, hogy semmi ellenszegülési eszközt ne hagyjon használatlanul, számrá nézve hatalmas ellenségei legyőzhető eszközlésiben. Ez ismét egy sajnós következménye lenne aztán a' jul. 15iki káros szövetségnek, melly a' nemzetek szellemi és kereskedési közlekedését hosszas időre dugába dönté. Meidani mórt Valée tábornagy elfogató, mivel Abdelkadernek titkon löport szállita. Ez esemény következtiben számos algiri kereskedő, híhetőleg vétkesnek érezvén magát, Konstantinápolyba és Marokkóba illott. A' kormányzóság félni kezd, hogy e' kivándorlás ragályos leend, és a' lakosság közt számos követőre találand, mi a' szándéklott szelidítést s' gyarmatosítást nem igen leend képes előmozdítani.“ —

Hollandia.

Haga, oct. 7. Ma ünnepélyesen lemondott a' király a' trónról. A' lemondásban világosan ki van jelente, miszerint a' király élemlt kora miatt tartja terhesnek a' kormányt az alaptörvényben tett változtatás után. Szilárd, erős, férfi kezét, ifju kort kíván az ország boldogságának előmozdítása, mellyet öregség és régi visszaemlékezések nem lankasztanak. Az új király igéri, hogy mindenben atyja nyomdokit követi, a' haza javát teljes erejébül előmozdítja s' az alaptörvénynek el. —

Olaszország.

Olasz határ, oct. 3. Az egyházi tartományokban attul félnek, hogy a' francia hajóhad valami helyet el talál foglalni a' tengerparton. Ezen félelemnél fogva már több terv megfordult a' kormány fejében, de vagy pénze, vagy lelki ereje nincs kivitelére. Kévéssel ezelőtt két római mérnökiszt jelent meg Anconában, az erősséget jó karba hozandó; de mind a' mellett is semmit sem tett. A' haladó párt az egyházi tartományokban új forradalomra számít Franciaországban, és S. Marino köztársaságban több ollyan ember tart gyakori összejövetelt, kik régóta változást ohajtnak. —

Gabonnar: Pest, oct. 23kan: Tisztabuza: 205, 190, 180. — Keszeres: 150, 140, 130; — Rozs: 128, 125, —, —; Arpa: 105, 100, —; Zab: 88, 85, 82; — Köles: —, —, —, —; Köleskása: —, —, —, —; Kukuricza: 95, 90, 84. — pesti m. váltó garas. —

Pénzkelet: Bécsben, oct. 21kén: 5pCtes statuskötelezvény: 104³/₁₆; 4pCtes 98³/₄; 3pCtes: 76; 1834iki kölesön: 672¹/₂; 1839ki: 290⁵/₈ és 58³/₄; 2pCtes bécsi városkötelezvény 61¹/₂; bankrészevény darabja —. Eszterházy sorsjegy: 43¹/₂.

Vasutrészevény és dunagözhajózási: Ferdinand éjszaki: 91 fr., majlandi 102¹/₂, györi: 91¹/₂ fr. dunagözhajózási 620—630.